

«ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ»

1. Назва дисципліни – «Основи соціальної географії»
2. Лектор – кандидат географічних наук, доцент Сегіда Катерина Юріївна
3. Статус – нормативні
4. Курс – 3, семестр – 6
5. Кількість – кредитів – 3; академічних годин – 108 (лекції – 10, практичні заняття – 10, самостійна робота – 88).

6. *Опис курсу:* **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні основ соціальної географії як науки про територіальний аспект соціального розвитку в конкретних суспільно-історичних умовах на етапі переходу глобального соціуму до стійкого розвитку. Програма навчальної дисципліни складається з таких **розділів:** 1. Теоретико-методологічні основи соціальної географії. 2. Прикладні напрями дослідження соціальної географії
Метою викладання навчальної дисципліни є висвітлення основ соціальної географії, її становлення та розвиток в цілому в світі та, зокрема, в Україні, враховуючи її новий статус світоглядної дисципліни, яка одночасно має і значну практичну спрямованість. **Основними завданнями** вивчення дисципліни є дати теоретичні знання та сформувані практичні навички щодо розуміння та дослідження територіальних відмінностей соціального розвитку як окремих соціальних груп, так і всього населення; показати можливості нового статусу соціальної географії, як науки, яка спроможна внести вагомий вклад у вирішення глобальних проблем сучасної цивілізації.

7. *Форми та методи навчання* – лекційні та практичні заняття, самостійна робота студентів відповідно до програми курсу.

8. *Форми організації контролю знань, система оцінювання* – поточне і підсумкове тестування, проведення контрольних.

9. *Навчально-методичне забезпечення:*

Немец Л. М. Основи соціальної географії: Навчально-методичний посібник для студентів-географів. – Х.: Хну імені В.Н. Каразіна, 2007. – 114 с.

Немец Л. М., Заволока Ю.Ю., Сегіда К. Ю. Основи соціальної географії: навчально-методичний комплекс для студентів-географів. – Харків, 212. – 98 с.

Немец Л. Н., Сегіда Е. Ю., Сильченко Ю. Ю. Основы социальной географии: учебное пособие. – Харьков, Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина, 2014. – 112 с.

10. *Мова викладання* – українська

11. *Список рекомендованої літератури:*

Базова література:

1. Алаев Э. Б. Социально-экономическая география: Понятийно-терминологический словарь. – М., 1983. – 350 с.
2. Олійник Я. Б., Степаненко А.В. Вступ до соціальної географії: Навч. посіб. – К., 2000 – 204 с.

3. Голиков А. П., Олійник Я. Б., Степаненко А.В. Вступ до економічної та соціальної географії. – К., 1997. – 320 с.
4. Лукашевич М. П., Туленков М.В. Соціальні та галузеві соціологічні теорії. – К., 1999. – 343 с.
5. Паламарчук М. М., Паламарчук О. М. Економічна і соціальна географія України з основами теорії. – К., 1998. – 416 с.
6. Пістун М. Д. Основи теорії суспільної географії. – К., 1994. – 156 с.
7. Пістун М. Д. Основи теорії суспільної географії. – К., 1996. – 210 с.
8. Геттнер А. География. Ее история, сущность и методы. Л.-М., 1930. – 416 с.
9. Гладкевич Г. И. Введение в экономическую и социальную географию. М. – Смоленск, 1997. – 112 с.
10. Голд Дж. Психология и география: Основы поведенческой географии. Пер. с англ. – М., 1990. – 304 с.
11. Голиков А. П., Черванев И. Г. Математические методы в географии. – Х., 1996. – 148 с.
12. Голубчик М. М., Евдокимов С. П., Максимов Г. Н. История географии. – Смоленск, 1998. – 224 с.
13. Мересте У. И., Ныммик С. Я. Современная география: вопросы теории. – М., 1984. – 296 с.
14. Немец Л. Н. Устойчивое развитие: социально-географические аспекты (на примере Украины). – Х., 2003. – 383 с.
15. Саушкин Ю. Г. Аспекты советской социальной географии // Вопросы географии. – 1980, Сб. 115.
16. Соціологія: терміни, поняття, персоналії. Навчальний словник-довідник. Укладачі: В.М. Піча, Ю.В. Піча, н.М. Хома та ін. – К., 2002. – 480 с.
17. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії: Навч. посібник. – Одеса, 2001. – 560 с.
18. Україна у цифрах у 2000 (2001, 2002, 2003 рр.). Статистичний довідник //Держкомстат України. За ред. О.Г. Осауленка. – К., 2000 (2001, 2002, 2003).
19. Шаблій О. І. Математичні методи в соціально-економічній географії: Навч. видання. – Львів, 1994. – 304 с.
20. Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії. – Львів, 2003. – 444 с.
21. Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Львів, 2001. – 744 с.
22. Шевчук Л. Т. Соціальна географія: навчальний посібник / Шевчук Л. Т. – К.: Знання, 2007. – 349 с.

Допоміжна література:

1. Арманд А. Д. Самоорганизация и саморегулирование географических систем. – М., 1988. – 264 с.
2. Бабурин В. Л., Мазуров Ю. Л. Географические основы управления: Курс лекций по экономической и политической географии. Учеб. пособие. – М., 2000.
3. Багров Н. В. Региональная геополитика устойчивого развития. – К., 2002. – 256 с.

4. Гродзинський М. Д. Стійкість геосистем до антропогенних навантажень. – К., 1995. – 233 с.
5. Гумилев Л. Н. Ритмы Евразии: эпохи и цивилизации. – М., 1993.
6. Гумилев Л. Н. Етногенез и биосфера Земли. – Л., 1990.
7. Джаман В. О. Регіональні системи розселення: демографічні аспекти. – Чернівці, 2003. – 392 с.
8. Джеймс П., Мартин Дж. Все возможные миры. История географических идей. – М., 1988. – 672 с.
9. Джонстон Р. Дж. География и географы: Очерк разв. Англо-амер. соц. географии после 1945 г.: Пер. с англ. /Под ред. Э.Б. Алаева. – М., 1987. – 368 с.
10. Дзенис З. Е. Методология и методика социально-эконом-географических исследований. – Рига, 1980. – 262 с.
11. Добров Г. М. Наука о науке / Отв. ред. Н.В. Новиков. – К., 1989. – 304 с.
12. Заставний Ф. Д. Українські етнічні землі. – Львів, 1993.
13. Капица С. П. Общая теория роста человечества. – М., 1999.
14. Максаковский В. П. Географическая культура. – М., 1998.
15. Малашенков В. Ю. История географических идей в свете теории парадигм. /Изв. РГО. – 1993, Т. 125, Вып. 5, с. 48-56.
16. Новое мышление в географии. Сб науч. трудов /Под общ. ред. В. М. Котлякова. – М., 1991. – 277с.
17. Перцик Е. Н. География городов (геоурбанистика). – М., 1991. – 319 с.
18. Печчеи А. Человеческие качества: Пер. с англ. – М., 1985.
19. Рудницький С. Нинішня географія. – Львів, 1905.
20. Саушкин Ю. Г. Географическая наука в прошлом, настоящем и будущем. – М., 1980. – 262 с.
22. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком. – К., 2000. – 223 с.
23. Хаггет П. География: синтез современных знаний. – М., 1986.
24. Хакен Г. Информация и самоорганизация. М., 1991.
25. Хакен Г. Синергетика: иерархии неустойчивостей в самоорганизующихся системах и устройствах: Пер. с англ. – М., 1985. – 423 с.
26. Харвей Д. Научное объяснение в географии. – М., 1974. – 504 с.
27. Шупер В. А. Влияние синергетики на географическое мировоззрение // Изв. АН, сер. географическая. – 2001, № 2, с. 115-121.
28. Щокін Г. В. Концепція соціального розвитку: висновки для України: Наукове видання. – К., 2002. – 72 с.
29. Крупные города и вызовы глобализации / Под ред. В. А. Колосова и Д. Эккерта. – Смоленск, 2003. – 280 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Офіційний сайт Організації Об'єднаних націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/index.html>